

A F S C H R I F T van een brief dd. April 1963 van de Firma Bern. Koch aan de Kerkvoogdij der Hervormde Gemeente te Assen.

Mijne Heren,

Hierbij hebben wij het genoegen U de gesteldheid van het kerkorgel in de Grote Kerk te Assen te doen toekomen, alsmede het advies wat er gebeuren moet, wil het orgel weer absoluut goed zijn.

Het kerkorgel heeft deze uitzonderlijke strenge winter zoveel geleden, dat een algehele restauratie zeer dringend nodig blijkt te zijn, wil men in de toekomst zonder storingen of gebreken kunnen spelen.

Over het algemeen zijn 70 tot 80% der kerkorgels min of meer stuk gegaan met deze droogte. De ervaring heeft ons geleerd, dat de windladen heden in tropenuitvoeringen moeten worden gemaakt, wil men een volle garantie hebben, daarom adviseren wij U dan ook het orgel grondig te doen restaureren.

Ook de opstelling van het binnenwerk is nooit juist geweest en kan dan ook zonder veel grotere kosten goed worden opgesteld.

Bij de demontage van het kerkorgel zal de mechaniek voor het grootste gedeelte hersteld moeten worden, daarom is het de bestaande mechaniek geheel te vervangen door nieuwe welke ook geruisloos is.

De totale restauratie van het kerkorgel bedraagt:

f. 23.850.--

In afwachting, verblijven wij met de meeste hoogachting,

Uw dw. fa. Bern.Koch

w.g. H.Koch

De gesteldheid van het kerkorgel in de Grote Kerk te Assen

De algemene toestand van het kerkorgel is momenteel zeer slecht.

- I. De windladen zijn windziek en de toonkancellen zijn gescheurd, waardoor er een grote ontstemming ontstaan en het pijpwerk niet meer voldoende kan aanspreken.
Elke windlade heeft in totaal 56 toonkancellen, hiervan werd door ons geconstateerd, dat er meer dan de helft van zijn gescheurd en verliezen daarbij 30 tot 40% van de waterkolomdruk, welke normaal 70 mm bedraagt.
De ventielen laten wind door en sluiten onvoldoende af, deze zijn gedeeltelijk krom getrokken. Ook de pedaalwindlade vertoont ~~xx~~ scheuren en heeft windverlies.
- II. De windkanalen zijn voor een groot deel gescheurd en in het algemeen in het orgel te nauw voor de windtoevoer, ook dit belemmert de normale toon van het orgelspel.
- III. De windafsluitingen alsmede de windkondukten laten overal veel te veel wind door (windverlies).
- IV. De magazijnbalg heeft ook erg geleden en vertoont veel scheuren in het hout en de lederhoeken zijn hard en stuk geworden en moe-

ten nodig worden vervangen door nieuw ~~wilt~~ wit schapenleder.

- V. De mechaniek, welke al slecht was, zal bij demontage van het orgel voor een groot deel stuk gaan, daar het geelkoper stug is en breekt. De wellen en welborden zijn kromgetrokken en verhinderen daardoor een geruisloze en corecte functie.

Advies

Demontage van het hele kerkorgel, de windladen opnieuw vlakken en afdekken met "Pertinax", dit is bestand tegen vocht en hitte. De sleepbanen opnieuw bekleden met wit ventielleder, de pijpstokken voorzien van "teleskopen" of "afsluitingmenbramen" welke onder elke toon of pijp in de pijpstok wordt aangebracht, dit is het enigste afdoende middel tegen de werking van het hout in vocht of hitte en droogte.

De toonventielen vlakken en opnieuw bevilten en met wit ventielleder bekleden. Alle pijpen opnieuw oppassen en vast zetten.

De windkanalen vervangen door nieuwe met grotere afmetingen.

De windafsluitingen vervangen door nieuwe dichtingen en de conducten opnieuw aanbrengen.

De magazijnbalg geheel opnieuw met wit balgleder bekleden en de dekplaten met ventielen vernieuwen.

De bestaande mechaniek vervangen door een geheel nieuwe en tevens de vereiste opstelling te geven die men bij dit kerkorgel nodig heeft, waardoor een betere verdeling wordt verkregen met betere en soepeler aanslag, zonder onnodige bijgeluiden.